

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Levnet og Meeninger (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 117. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297231696/facsimile.pdf> (tilgået 10. maj 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

den med en langt større Heede og Enthusiasme, end nu – og at jeg ved min Høy, med den ægtste Velmeenenhed drak heele Verdens Skaal –

Himmel! – hvoutmange fiendtlige Krigs-Casser, hvor mange Steder plyndrede jeg ikke ud, i min sværmende IndbildningsKraft, for at hjælpe alle dem, som jeg kjendte nødlidende – Hvormange glade Ansigter, hvormange lykkelige gjorde jeg ikke! – Hvormange Pleye-Huuse og Hospitaler rettede jeg ikke op! – Hvormange Familier bragte jeg ikke paa Fode, paa Østerrigernes Bekostning – Men man vil sige, at jeg paa den Maade gjorde ligesaameget ont, som got – Jeg gjorde det ikke – Et var det, at jeg baade holdt det for en Soldats Pligt at gøre Fienden al Afbræk, følgelig at plyndre ham hvor og naar han kunde; og jeg var overbevist om, at min Forskaanelse i den Fald kun lidet eller intet vilde nytte ham, da der dog var tusinde og tusinde, som vilde gøre, det jeg loed være – Et andet var det, at min flygtige Indbildnings-Kraft undervejs i visse Maader oprettede al den Skade, den gjorde – Jeg bevarede, med LivsFare, Jomfruer fra at blive voldtagne, og Værgeløse fra at blive dræbte – Jeg slukkede Ildebrande – Jeg tog en Deels Eyendomme under min Beskyttelse, og jeg gav en Deel nødlidende, fortvivlede eller kun grædende alt det igjen, som jeg og andre havde frataget dem – og hvorledes jeg bar mig ad, beholdt jeg dog, jeg ved ikke selv hvorledes, altid nok tilovers, til at besørge alle mine øvrige Indreminger – Det var en Velsignelse, som min Tankemaade fortjente – Jeg imidlertid, jeg som sad ved min Høy og gjorde nogle tusinde lykkelige; jeg vidste, eller egentligere jeg formodede kun et eneste Menneske, paa heele Jorden, der havde nogen særdeles Godhed for mig – Denne Tanke synes ydmygende – Men sandt at sige, brod jeg mig dengang ikke meer derom, end jeg i dette Øyeblik bryder mig enten om en Tønde Guld, eller om min NatHue –

Jeg drak, som sagt, en god Slurk, paa alle mine Venners, det er at sige paa heele Verdens Velgaaende –

Men nu forloed jeg alle UdenVærker – Jeg samlede mit heele Væsen, mine Tanker, mine Tilboyligheder, mine Ønsker, mine Sværmerier ind i mit Hjertes inderste Lukke – Som en Gjerrig, der med Fornøyelse en Tid lang har talt med unge Forodere, eller med trængende Arvinger, eller med Fordeelbringende Jøder, dog føler en hemmelig Glæde, naar han bliver af med dem, fordi han nu kan gaae